

Avslører tortur – blir trakassert

Leger i Kenya som avdekker polititortur, blir truet med oppsigelse og utestenging av myndighetene.

En lege er nylig avskjediget fra sin stilling som provinspatolog, etter at han i en rettsmedisinsk rapport konkluderte med at en mann døde av voldsskadene politiet påførte ham under et fengselsopphold. Rapporten ble imidlertid miskjent av helsedirektøren i Kenya, hvorpå legen ble fjernet fra sin stilling og overført til annen tjeneste.

Krever uavhengige obduksjoner

Opplysningene kommer fra den norske legen Ling Merete Kituyi som bor og arbeider i Kenya (1). Hun er leder for Independent Medico-Legal Unit (IMLU), et frivillig nettverk av leger og jurister som yter medisinsk og juridisk hjelp til torturofre og som arbeider for at personer som dør i fengsel eller varetekt, skal bli obdusert av uavhengige rettsmedisinere.

Ifølge Kituyi finnes det en rekke eksempler på at leger i den senere tid har vært utsatt for direkte trakassering fra myndighetenes side.

– Flere leger har opplevd at myndighetene har truet med å stenge dem ute fra arbeidet eller frata dem autorisasjonen.

Dette skaper frykt og utrygghet blant legene, og sinker arbeidet med å få gjennomført uavhengige obduksjoner ved mistenkelige dødsfall.

– Hva vil dere gjøre nå?

– Vi har vært i kontakt med World Medical Association, Amnesty International og det internasjonale tortursenteret i Danmark. Skal vi kunne bekjempe bruken og utbredelsen av tortur, må vi begynne med å skape en

Ling Merete Kituyi

internasjonal opinion som gjør dette mulig, sier Merete Kituyi, som også er visegeneralsekretær i den kenyanske legeförening.

Økende bruk av tortur

Årlig arbeider IMLU-enheten med ca. 80 obduksjonssaker som omhandler torturdødsfall, men dette er bare toppen av isfjellet. Mer enn 500 tilfeller av alvorlig tortur blir hvert år registrert i Kenya, og bruken er etter alt å dømme økende. De fleste av ofrene er menn i alderen 20–35 år. Rundt en av ti dør av skadene de blir påført. 25 % av de overlevende får varige nevrologiske skader i form av syns- og hørselstap.

– Tom Sundar, *Tidsskriftet*
tom.sundar@legeforeningen.no

Litteratur

1. Sundar T. Ling Merete Kituyi: Til felts mot fortid i Kenya. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 2712–3.

Etterlyser kritisk forskningsjournalistikk

– Forskningsjournalister er som en heigjeng for forskningen og stiller i altfor liten grad kritiske spørsmål.

Det sa Daniel Greenberg, en ledende amerikansk forskningsjournalist på et seminar i Oslo nylig. Han presiserte at journalister må skrive mindre om de store gjennombruddene og mer om prioritering, forebyggende medisin og forskningsetikk.

Amerikansk forskning er større og sterkere enn noensinne og får store økonomiske midler fra de føderale myndighetene. Likevel er forskningens innflytelse på de politiske beslutninger liten, ifølge Greenberg, som var invitert av Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU).

De to norske innlederne, førstelektor Harald Hornmoen ved Høgskolen i Oslo og programsekretær Audgunn Olteidal fra NRK, så mange likheter mellom måten amerikanske

og norske journalister dekker forskningsspørsmål på. Hornmoen mente det var en problematisk symbiose mellom journalister og forskere og etterlyste et sterkere offentlig engasjement om forskningsspørsmål i Norge. Olteidal mente at journalister og forskere hadde felles idealer: frihet og uavhengighet. Når forskningen nå gjøres mer avhengig av private investorer og dermed kommersialiseres, blir det også i Norge behov for en mer kritisk forskningsjournalistikk, mente hun.

Fra salen ble det påpekt at mangel på faglig innsikt blant journalistene og politikere var et problem, og flere var skeptiske til den økende betydning markedstenkning vil få for forskning og forskningsformidling.

– Petter Jensen Gjersvik, *Tidsskriftet*
petter.gjersvik@legeforeningen.no

Flere hospiceplasser i alle regioner

Regjeringen har fordelt 20 millioner kroner til prosjekter og tiltak for å bedre omsorgen ved livets slutt. Midlene skal brukes til å styrke spesialkompetansen innen palliativ medisin i alle regionene, og legge til rette for behandling og omsorg nærmest mulig pasientens hjem. Utbygging av hospiceplasser som samarbeidstiltak mellom spesialist- og primærhelsetjenesten har høy prioritet. Midlene gjør det mulig og opprette og videreføre 57 hospiceplasser.

Midlene er fordelt med 4,1 millioner kroner til Helse Nord, 4,7 millioner kroner til Helse Midt-Norge, 3 millioner kroner til Helse Vest, 3 millioner kroner til Helse Sør og 5,2 millioner kroner Helse Øst.

NYHET!

The Meditron Analyzer EKG
www.meditron.no